

Stockholm den 30 januari 2026

Hovrätten för Västra Sverige
Box 40
401 20 Göteborg
Översänds endast per e-post

Mål nr T 8822-25, Harald och Sabine Daniels ./.

Partille kommun, angående skadestånd

Harald och Sabine Daniels (nedan ”makarna Daniels”) kompletterar härmed deras tidigare ingivna överklagande (aktbilaga 1), vilket genom denna skrift ersätts i sin helhet.

1 YRKANDEN

1.1 Harald och Sabine Daniels yrkar att hovrätten ska meddela prövningstillstånd och, med ändring av tingsrättens dom, förplikta Partille kommun att betala 551 444 kronor till dem jämte ränta enligt 4 § första och fjärde stycket samt 6 § första stycket räntelagen (1975:635), på 451 671 kronor från den 25 juni 2022, på 69 184 kronor från den 17 augusti 2023, och på 30 589 kronor från den 13 oktober 2025, allt till dess betalning sker.

1.2 Harald och Sabine Daniels yrkar att hovrätten ska, med ändring av tingsrättens dom, *i första hand* befria dem från skyldigheten att ersätta Partille kommun för dess rättegångskostnader i tingsrätten samt förplikta Partille kommun att ersätta Harald och Sabine Daniels för deras rättegångskostnader där med 160 629 kronor

tillsammans med lagstadgad ränta. Harald och Sabine Daniels yrkar att hovrätten ska *i andra hand* besluta att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad i tingsrätten.

- 1.3 Harald och Sabine Daniels yrkar slutligen ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten med ett belopp som kommer att anges senare.

2 SAMMANFATTNING AV VAD MÅLET HANDLAR OM

- 2.1 I samband med att Partille kommun antog en ny detaljplan för det område där makarna Daniels bor tillfördes deras fastighet fyra nya byggrätter. Detta skedde på kommunens initiativ eftersom kommunen vill att bostadsområdet ska förtätas. Samtidigt beslutade kommunen att makarna Daniels skulle betala så kallade gatuavgifter för de nya gator som kommunen ville anlägga i området. Eftersom kommunen ansåg att makarna Daniels fastighet, med hänsyn till de nya byggrätterna, kunde betraktas som fem förpliktades de att betala fem gatuavgifter på sammanlagt 487 189 kronor, varav 85 518 kronor avsåg deras befintliga fastighet och 401 671 kronor avsåg de fyra ännu inte existerande fastigheterna. Makarna Daniels vill behålla sin bostadsfastighet som den är i dag. De har inte begärt att få några nya byggrätter och är inte intresserade av att bygga fyra nya bostadshus på sin befintliga tomt och stycka av den. Kommunen beslutade trots detta att samtliga fem avgifter skulle betalas inom 30 dagar. För att ha råd med detta, och för att inte tvingas att sälja sitt hem, behövde makarna Daniels belåna sin fastighet, vilket har inneburit en kostnad för dem. I dag har den tioåriga genomförandetiden för detaljplanen löpt ut och makarna Daniels

har inte gjort några förändringar i sin fastighet. Makarna Daniels har aldrig motsatt sig att betala en gatuavgift för deras befintliga fastighet. De anser dock att kommunens beslut att kräva förskottsbetalning av dem med 401 671 kronor för fyra inte existerande fastigheter utgör ett otillåtet ingrepp i deras egendomsskydd enligt regeringsformen och Europakonventionen.

2.2 Frågan i målet är alltså om Partille kommuns krav på förskottsbetalning för fastigheter som ännu inte finns utgör ett otillåtet ingrepp i egendomsskyddet. Den frågan är inte ny. Hovrätten för Västra Sverige har i ett mål som gällde makarna Daniels granne Bill Persson redan bedömt att ett sådant avgiftsuttag utgör ett otillåtet ingrepp i egendomsskyddet (se Hovrätten för Västra Sveriges dom av den 22 april 2021 i mål nr T 3552-20, [bilaga 1](#)). Skälet för detta var att hovrätten bedömde att ingreppet inte var proportionerligt; dels eftersom det inte var nödvändigt för att tillgodose ändamålen bakom reglerna om gatuavgifter, dels eftersom det inte var proportionerligt i strikt mening. Hovrätten bedömde således att det hade varit möjligt för Partille kommun att avvakta med att ta ut avgifterna för de tillkommande byggrätterna till dess att byggrätterna utnyttjades av fastighetsägaren, utan att det hade inneburit en orimlig belastning för kommunen. Hovrätten förpliktade därför Partille kommun att betala skadestånd till Bill Persson motsvarande gatuavgifterna för de tillkommande byggrätterna. Hovrättens dom vann laga kraft efter att kommunen valt att inte överklaga den. Det var med hänvisning till den domen som flera av grannarna i området, bland andra makarna Daniels, begärde att kommunen skulle återbetala de olagliga avgifterna även till dem. Kommunen valde dock att motsätta sig dessa krav och gjorde gällande att den

inte behövde följa hovrättens dom i förhållande till Bill Perssons grannar. Kommunens beslut att inte följa hovrättens dom är skälet till att makarna Daniels väckt talan mot kommunen i det här målet.

2.3 Göteborgs tingsrätt har ogillat makarna Daniels talan trots att omständigheterna i deras fall är i alla relevanta delar identiska med omständigheterna i grannen Bill Perssons fall. Tingsrätten har i den överklagade domen valt att bortse från hovrättens dom i Bill Persson-målet utan att ange några skäl för detta. Tingsrätten har, i motsats till hovrätten, bedömt att kommunens beslut att kräva förskottsbetalning för ännu inte existerande fastigheter utgjort ett proportionerligt ingrepp i makarna Daniels egendoms-skydd. Till skillnad från hovrätten har tingsrätten alltså bedömt att ingreppet varit såväl nödvändigt som proportionerligt i strikt mening. Tingsrätten har vidare förpliktat makarna Daniels att ersätta kommunen för dess rättegångskostnader i målet, trots att hovrättens dom i Bill Persson-målet i vart fall måste anses ha gett makarna Daniels skälig anledning att väcka talan mot kommunen på ett sådant sätt att grunderna för kvittningsregeln i 6 kap. 7 § skadeståndslagen (1972:207) borde ha tillämpats.

2.4 De fyra huvudsakliga frågor som aktualiseras i det här målet är således följande.

- a) Har det funnits skäl att avvika från hovrättens bedömning i Bill Persson-målet, vars omständigheter är i allt väsentligt identiska med omständigheterna i makarna Daniels fall?

- b) Om så är fallet, har det varit nödvändigt och proportionerligt för kommunen att kräva omedelbar betalning för fastigheter som ännu inte finns?
- c) Vilken betydelse har det att makarna Daniels inte har väckt en talan om jämkning i mark- och miljödomstol?
- d) Om makarna Daniels talan ogillas, bör inte hovrättens dom i Bill Persson-målet i vart fall innebära att makarna Daniels hade skälig anledning att få sin talan prövad på ett sådant sätt att tingsrätten enligt grunderna för 6 kap. 7 § skadeståndslagen borde ha förordnat att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad?

2.5 Makarna Daniels uppfattning i den första frågan är att det inte har funnits anledning att frånga den bedömning som hovrätten har gjort i Bill Persson-målet. För det fall det finns skäl att på nytt pröva de frågor som aktualiserades i Bill Persson-målet är deras uppfattning i den andra frågan att ingreppet varken varit nödvändigt eller proportionerligt i strikt mening. Kommunen hade kunnat avvakta med att ta betalt för de nya byggrätterna till dess att dessa utnyttjades, och samtidigt uppnå lagstiftningens ändamål – dvs. att kostnaden för gator som endast kommer vissa fastighetsägare till del inte slutligt ska belasta skattekollektivet. I den tredje frågan är makarna Daniels uppfattning att den omständigheten att de inte begärt jämkning av avgiften inte påverkar deras rätt till skadestånd i det här målet. Slutligen anser makarna Daniels att de i vart fall haft skälig anledning att få sin talan prövad och att tingsrätten, även med den bedömning som den gjort i huvudsaken, borde ha förordnat att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad.

- 2.6 I det följande kommer Harald och Sabine Daniels att utveckla sin inställning i dessa fyra frågor. Därefter utvecklar de skälen för prövningstillstånd (avsnitt 4). Slutligen anger makarna sina grunder för talan (avsnitt 5) och bevisuppgift (avsnitt 6).

3 GRUNDER FÖR ÖVERKLAGANDET

3.1 Tingsrätten har felaktigt avvikit från hovrättens bedömning i Bill Persson-målet

- 3.1.1 Det första felet som tingsrätten har gjort är att domstolen felaktigt, och utan att förklara varför, har avvikit från hovrättens bedömning i Bill Persson-målet.
- 3.1.2 Tingsrättens dom innebär ett tydligt avsteg från den dom som Hovrätten för Västra Sverige meddelade i april 2021, och som avsåg just tillåtligheten av Partille kommuns uttag av gatuavgifter i förhållande till Bill Persson, makarna Daniels granne (se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1).
- 3.1.3 Omständigheterna i Bill Persson-målet är i allt väsentligt identiska med omständigheterna i det nu aktuella. Precis som makarna Daniels tvingades Bill Persson att inom 30 dagar betala hundratusentals kronor i gatuavgifter för fastigheter som ännu inte finns, dvs. för byggrätter som hade tillförts hans fastighet på kommunens initiativ genom detaljplan. Hovrätten bedömde i det fallet att kommunens agerande – ”att ta ut gatukostnadsavgifter för ännu inte existerande fastigheter och kräva omdelbar betalning för dem” – innebar en överträdelse av egendoms-skyddet (se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1, s. 9). Enligt hovrätten var kommunens uttag av avgifter varken

nödvändigt för att uppnå lagstiftningens ändamål eller proportionerligt i strikt mening i förhållande till de nackdelar som ingreppet innebar för Bill Persson. Hovrätten bedömde vidare att det inte varit nödvändigt för Bill Persson att väcka en talan om jämkning i mark- och miljödomstol.

- 3.1.4 Eftersom omständigheterna i allt väsentligt är desamma i målen har makarna Daniels utgått från att motsvarande bedömning ska gälla även i deras fall. Tingsrätten har dock frångått hovrättens bedömning i samtliga moment av prövningen som nämns ovan. Tingsrätten har inte förklarat varför den har bedömt att hovrättens avgörande inte ska tillmätas någon betydelse i makarna Daniels fall.
- 3.1.5 Tingsrätten har i stället fäst avgörande vikt vid den bedömning som Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt gjorde i rättsfallet MÖD 2021:29. Makarna Daniels har dock svårt att se varför det rättsfallet skulle äga företräde framför hovrättens dom i Bill Persson-målet. Avgörandet från Mark- och miljööverdomstolen gäller en annan kommun och en annan detaljplan där det var fråga om betydligt lägre avgifter och där frågan om betalningstidpunkten inte på något sätt var central i prövningen. I det fallet ville fastighetsägarna, till skillnad från makarna Daniels, inte betala någon gatuavgift överhuvudtaget.
- 3.1.6 Sammantaget har tingsrätten gjort fel när den har avvikit från hovrättens bedömning i Bill Persson-målet. Hovrättens slutsatser i det fallet är riktiga och omständigheterna är i allt väsentligt desamma i det nu aktuella fallet. Det har därför inte funnits skäl att frånga hovrättens bedömning.

3.2 Tingsrätten har felaktigt bedömt att ingreppet i makarna Daniels egendomsskydd har varit proportionerligt

- 3.2.1 För det fall hovrätten ändå bedömer att det finns skäl att på nytt pröva de frågor som aktualiserades i Bill Persson-målet, är makarna Daniels av uppfattningen att tingsrätten felaktigt har bedömt att ingreppet i deras egendomsskydd har varit proportionerligt.
- 3.2.2 Makarna Daniels har i den här delen gjort gällande att kommunens gatuavgiftsuttag varken varit *nödvändigt* för att uppnå det avsedda ändamålet med ingreppet, eller *proportionerligt i strikt mening* i förhållande till de nackdelar som ingreppet medfört för dem (jfr rättsfallet ”Parkfastigheten” NJA 2018 s. 753 p. 23–25).
- 3.2.3 När det först gäller ingreppets *nödvändighet* har tingsrätten funnit att det har saknats likvärdiga eller mindre ingripande alternativ för att uppnå det avsedda ändamålet med gatuavgiftsuttaget (se tingsrättens dom, s. 13).
- 3.2.4 Tingsrätten har korrekt konstaterat att parterna är överens om att det övergripande ändamålet bakom regleringen, och därmed ingreppet, är att skattekollektivet inte ska belastas med kostnader för gator som bara kommer vissa fastighetsägare till del. Detta innebär dock inte att det varit nödvändigt för kommunen att *omedelbart* ta ut gatuavgifter för fyra nya byggrätter. Det väsentliga är att skattekollektivet inte *slutligt* belastas med kostnaderna, men tidpunkten för när kommunen ska få täckning för kostnaderna är inte reglerad i lag (se 6 kap. 35 § plan- och bygglagen [2010:900] som ger kommunen en laglig möjlighet att

avvakta med att ta betalt efter att betalningsskyldighet i och för sig inträtt). Systemet bygger tvärtom på att kommunen, dvs. skattekollektivet, i vissa fall får bära kostnaden i avvaktan på slutlig betalning från fastighetsägaren (det följer av 6 kap. 36 § plan- och bygglagen som innebär att betalningsskyldigheten under vissa förutsättningar får fullgöras genom avbetalningar med minst en tiondel årligen).

- 3.2.5 Att avvakta med att ta betalt för tillkommande byggrätter till dess att de utnyttjas hade alltså inte på något sätt varit oförenligt med ändamålet att skattekollektivet inte slutligt ska stå för gatukostnaderna. Att det vore ett mindre ingripande alternativ för makarna Daniels torde stå helt klart. Detta eftersom betalningen i sådana fall sker i samband med att fastighetsägaren genom försäljning kan realisera den potentiella värdeökning som tillförts den ursprungliga fastigheten genom byggrätterna. Härvid bör det beaktas att det finns exempel på flera kommuner som har som rutin att inte ta ut gatuvavgifter för nya byggrätter förrän avstyckning faktiskt skett (se tingsrättens aktbilaga 144 och 145).
- 3.2.6 Den slutsats som hovrätten kom till i Bill Persson-målet, att det borde varit möjligt att avvakta med att kräva betalt utan att detta hade inneburit en orimlig belastning för kommunen, är alltså korrekt. Det har därmed funnits ett mindre ingripande alternativ för kommunen. (Se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1, s. 6.)
- 3.2.7 När det sedan gäller bedömningen av om ingreppet varit proportionerligt i strikt mening, så är det makarna Daniels uppfattning att kommunens intresse av att omedelbart få full täckning för gatukostnaderna inte står i rimlig proportion till de

olägenheter som ingreppet inneburit för dem. Tvärtom har makarna Daniels fått bära en oskälig börda i strid med deras egendomsskydd.

- 3.2.8 Vid den bedömningen bör det beaktas *att* makarna Daniels aldrig haft för avsikt att utnyttja byggrätterna som tillfördes deras fastighet på kommunens initiativ, *att* det rörde sig om ett betydande belopp för makarna Daniels, *att* fakturan för gatuavgifterna skulle betalas inom 30 dagar vid äventyr av dröjsmålsränta, *att* makarna Daniels på grund av detta kände sig pressade att stycka av och sälja sin fastighet, *att* de tvingades ta ett lån för att kunna betala fakturan samt *att* detta lån har löpt med ränta sedan dess och alltså belastar deras fastighet. Detta medför sammantaget att kommunens uttag av gatuavgifter har inneburit att makarna Daniels fått bära en oskälig börda i strid med deras egendomsskydd.
- 3.2.9 Tingsrätten har vid sin bedömning fäst vikt vid att värdet på makarna Daniels fastighet ”ostridigt” har ökat med 2,5 miljoner kronor genom de tillförda byggrätterna. Makarna Daniels vill först förtydliga att det de har vitsordat är att *detaljplanen* haft en sådan värdeökande effekt på deras fastighet, inte byggrätterna specifikt (se tingsrättens aktbilaga 36, s. 15). Makarna Daniels har tvärtom genomgående under processen påpekat att värdet på byggrätterna är högst spekulativt och att det realiseras först då fastigheten styckas av och säljs, vilket makarna Daniels inte har för avsikt att göra. Värdet på byggrätterna medförde inte att makarna fick mer ”pengar i plånboken” att betala gatuavgifterna med, och bör därför anses ha en förhållandevis liten betydelse för proportionalitetsbedömningen (se för motsvarande resonemang

hovrättens bedömning i Bill Persson-målet, bilaga 1, s. 7, där hovrätten påpekar att en eventuell värdeökning tillkommer Bill Persson först om han säljer hela eller delar av fastigheten, och att värdeökningen som sådan därför har ”en förhållandevis liten betydelse i sammanhanget”).

- 3.2.10 Även i denna del utgör tingsrättens bedömning ett avsteg från hovrättens slutsats i Bill Persson-målet. Vid en sammantagen bedömning fann hovrätten att den skada som ingreppet inneburit för fastighetsägaren inte stod i rimlig proportion till den nytta som kommunen vann av att kräva förskottsbetalning. Omständigheterna i målen är i allt väsentligt identiska och det saknas enligt makarna Daniels skäl att frångå hovrättens bedömning i Bill Persson-målet.
- 3.2.11 Sammantaget innebär det ovan anförda att tingsrätten felaktigt har bedömt att ingreppet i makarna Daniels egendomsskydd har varit nödvändigt för att uppnå det avsedda ändamålet med ingreppet och att det varit proportionerligt i strikt mening.
- 3.3 Tingsrätten har felaktigt värderat betydelsen av att makarna Daniels inte har väckt en talan om jämkning i mark- och miljödomstol**
- 3.3.1 Det tredje felet som tingsrätten har gjort är att domstolen felaktigt har värderat betydelsen av att makarna Daniels inte har väckt en talan om jämkning i mark- och miljödomstol. Enligt makarna Daniels har det inte varit nödvändigt för dem att först väcka en talan om jämkning för att kunna få skadestånd i det här målet och det bör därför inte läggas dem till last att så inte skedde.

- 3.3.2 Makarna Daniels får i den här delen först klargöra att de anser att tingsrätten har gjort fel som har bedömt frågan om jämkning inom ramen för proportionalitetsbedömningen, dvs. inom ramen för bedömningen av om det överhuvudtaget har skett en överträdelse (se tingsrättens dom, s. 14). Tingsrättens resonemang i den här delen är felaktigt och innebär i praktiken att det allmänna kan bortse från rättighetskyddet *vid beslutstillfället* med hänvisning till att enskilda tillhandahålls en möjlighet att *i efterhand* göra sina rättigheter gällande. För att spetsa till det: det står en kommun fritt att ta ut en miljard kronor i gatuavgifter av en fastighetsägare utan att detta innebär en överträdelse av egendomsskyddet, förutsatt att fastighetsägaren i efterhand kan begära jämkning av beloppet i mark- och miljödomstol. Det är ett felaktigt resonemang. Självklart har det allmänna en skyldighet att redan vid beslutstillfället försäkra sig om att beslutet är förenligt med grundläggande fri- och rättigheter.
- 3.3.3 Tingsrätten borde i stället, precis som hovrätten i Bill Persson-målet, ha prövat om möjligheten till jämkning är ett sådant effektivt rättsmedel som det kan krävas att makarna Daniels skulle ha nyttjat, och som i så fall medför att det inte är nödvändigt att på andra sätt gottgöra överträdelsen (se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1, s. 7 f. och där angivna hänvisningar). Makarna Daniels vidhåller härvid sin uppfattning att möjligheten till jämkning av betalningsvillkoren enligt 6 kap. 36–37 §§ plan- och bygglagen inte utgör ett sådant effektivt rättsmedel. Skälen för det är följande.
- 3.3.4 *För det första* kan det konstateras att det är kommunen som har att visa att möjligheten till jämkning utgör ett sådant effektivt

rättsmedel som borde ha uttömts innan det kan bli nödvändigt att utge skadestånd för överträdelsen. Det innebär att det ankommer på kommunen att visa att det förelegat rimliga utsikter till framgång för makarna Daniels vid en sådan talan. (Se t.ex. prop. 2017/18:7 s. 17 och *Vereinigung demokratischer Soldaten Österreichs and Gubi v. Austria*, 19 December 1994, § 53, Series A no. 302.)

- 3.3.5 *För det andra* så är makarna Daniels av uppfattningen att det i princip hade varit utsiktslöst för dem att få framgång med en talan om jämkning av betalningsvillkoren. Detta eftersom jämkning av betalningsvillkoren enligt 6 kap. 36–37 §§ plan- och bygglagen endast kan komma i fråga om betalningsskyldigheten är betungande för fastighetsägaren med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft eller andra omständigheter. Eftersom makarna Daniels fastighet anses ha en stark ekonomisk bärkraft hade det inte varit aktuellt med jämkning i deras fall. Om makarna Daniels hade fört en talan om jämkning hade de alltså med all sannolikhet förlorat målet, och då dessutom blivit ersättningsskyldiga för kommunens rättegångskostnader (se 4 kap. 1 § lag (2010:921) om mark- och miljödomstolar, vilken hänvisar till 18 kap. rättegångsbalken. Undantaget i 15 kap. 10 § andra stycket plan- och bygglagen för fördelningen av rättegångskostnader vid talan om jämkning enligt 6 kap. 33 § plan- och bygglagen är inte tillämplig vid en talan om jämkning av betalningsvillkoren enligt 6 kap. 36–37 §§ plan- och bygglagen).
- 3.3.6 *För det tredje* måste det beaktas att kommunen uttryckligen gav makarna Daniels beskedet att det inte var möjligt med jämkning i

deras fall på grund av deras fastighets ekonomiska bärkraft. Det bör under alla omständigheter inte ligga makarna Daniels till last i den här processen att de litade på kommunens besked och valde att inte inleda en domstolsprocess som hade varit utsiktslös och som med all sannolikhet hade medfört att de ökat sin skada (jfr rättsfallet NJA 2013 s. 842 "Kezban" p. 43, där Högsta domstolen uttalar att det kan anses vara oaktsamt att inte överklaga ett skadegörande beslut endast om den skadelidande hade särskilda skäl att förvänta sig att beslutet skulle komma att ändras vid ett överklagande).

3.3.7 Även i den här delen kan det konstateras att tingsrättens bedömning innebär ett avsteg från hovrättens slutsats i Bill Persson-målet. Hovrätten bedömde att det inte fanns någonting i målet som tydde på att Bill Persson hade kunnat uppfylla de förutsättningar som krävdes för att jämkningsbestämmelserna skulle vara tillämpliga. Hovrätten beaktade även att det var den ståndpunkten som kommunen meddelat Bill Persson och bedömde sammantaget att kommunen inte hade visat att en jämkningstalan skulle ha varit ett effektivt rättsmedel. (Se hovrättens bedömning i Bill Persson-målet, bilaga 1, s. 8.)

3.3.8 Sammanfattningsvis har tingsrätten felaktigt värderat betydelsen av att makarna Daniels inte har väckt en talan om jämkning i mark- och miljödomstol. En jämkningstalan är inte ett effektivt rättsmedel och det har därför inte varit nödvändigt för makarna Daniels att väcka en sådan talan.

3.4 Tingsrätten har felaktigt bedömt att det saknats skäl att kvitta parternas rättegångskostnader

3.4.1 Slutligen är det fjärde felet att tingsrätten har kommit fram till att makarna Daniels som tappande part i målet fullt ut ska ersätta Partille kommuns rättegångskostnad i tingsrätten. Makarna Daniels uppfattning är att vardera parten ska stå sin rättegångskostnad för det fall att deras talan lämnas utan bifall. Skälet till det är att makarna Daniels under alla omständigheter har haft skälig anledning att få sin sak prövad.

3.4.2 Enligt 18 kap. 1 § rättegångsbalken är huvudregeln vid fördelningen av rättegångskostnader i tvistemål att den tappande parten ska ersätta motpartens kostnader. Vid mål som rör det allmännas överträdelse av Europakonventionen har dock Högsta domstolen konstaterat att rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 13 i Europakonventionen ”inte sällan” kräver att parternas rättegångskostnader kvittas – trots att den enskilde ska anses som förlorande part enligt 18 kap. 1 § rättegångsbalken (se NJA 2012 s. 211 II och NJA 2010 s. 363). Rätten till kvittning av rättegångskostnader i vissa fall har numera kodifierats i 6 kap. 7 § skadeståndslagen (se prop. 2017/18:7 s. 43 f. och s. 68 f.). Bestämmelsen är endast tillämplig på skadefall som inträffat efter dess ikraftträdande den 1 april 2018 (se prop. 2017/18:7 s. 52 f.).

3.4.3 Utgångspunkten för bedömningen av om den enskilde har haft skälig anledning att få saken prövad är om den enskilde på goda objektiva grunder har antagit att en överträdelse har skett, men att det vid en prövning visar sig att så inte var fallet (se ”Vaccindokumentären” Högsta domstolens dom den 30 december 2025 i mål nr T 9218-24 p. 56).

- 3.4.4 Makarna Daniels uppfattning är att de har haft skälig anledning att få sin sak prövad eftersom de på goda grunder kunde utgå från att samma bedömning skulle göras i deras fall som i grannen Bill Perssons fall (se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1). Detta eftersom omständigheterna i fallen är i allt väsentligt identiska och att kommunen under sådana förhållanden har varit skyldig att behandla dem lika (jfr 2 kap. 3 § kommunallagen [2017:725] som anger att kommuner ska behandla sina medlemmar lika).
- 3.4.5 Även om hovrätten mot förmodan skulle komma fram till att det inte föreligger en överträdelse av makarna Daniels egendoms- skydd så bör därför vardera parten stå sin rättegångskostnad enligt grunderna för 6 kap. 7 § skadeståndslagen (jfr Eksjö tingsrätts dom den 20 december 2024 i mål nr T 2317-21, där tingsrätten beslutade att vardera parten skulle stå sin rättegångs- kostnad med hänvisning till grunderna för 6 kap. 7 § skadestånds- lagen. I målet hade Högsta domstolen, genom den tidigare mellandomen ”Fosterhemsplaceringen” NJA 2024 s. 424, kommit fram till att kärandens skadeståndsanspråk till alla delar var preskriberat, och i den efterföljande prövningen kom tingsrätten fram till att det inte förelåg en överträdelse av kärandens rättigheter enligt Europakonventionen).
- 3.4.6 Sammanfattningsvis har tingsrätten alltså under alla förhållanden felaktigt kommit fram till att makarna Daniels som tappande part fullt ut ska ersätta Partille kommuns rättegångskostnad. Tingsrätten borde i stället ha förordnat att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad enligt grunderna för 6 kap. 7 § skadeståndslagen.

4 SKÄLEN FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

4.1 Det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten kommit fram till

4.1.1 Av de skäl som anförts i avsnitt 3 finns det anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit fram till.

4.2 Det krävs att hovrätten meddelar prövningstillstånd för att domstolen ska kunna bedöma riktigheten av det slut tingsrätten har kommit fram till

4.2.1 Det krävs att hovrätten meddelar prövningstillstånd för att den ska kunna bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten kommit fram till. Skälen för det är följande.

4.2.2 För det första har tingsrätten inte motiverat varför den avvikit från Hovrätten för Västra Sveriges dom i Bill Persson-målet (se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1). Trots att omständigheterna i makarna Daniels fall är i alla relevanta delar identiska med omständigheterna i grannen Bill Perssons fall har tingsrätten i den överklagade domen valt att bortse från hovrättens dom. Tingsrätten har inte angett några skäl för detta. Det går därför inte att bedöma riktigheten av tingsrättens slutsats i det avseendet.

4.2.3 För det andra har tingsrätten inte redogjort för hur den kommit till slutsatsen att ingreppet i makarna Daniels egendomsskydd har varit proportionerligt i strikt mening. Tingsrätten har enbart hänvisat till de skäl som makarna Daniels har anført till stöd för att ingreppet inte är proportionerligt i en parentes och konstaterat att dessa skäl inte förändrar bedömningen i något avgörande

avseende (se tingsrättens dom, s. 15). Det går därför inte att bedöma riktigheten av tingsrättens slutsats om att ingreppet har varit proportionerligt i strikt mening.

4.3 Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt

4.3.1 Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt. Skälet för det är att det finns behov av att högre rätt tar ställning till om en kommuns beslut att omedelbart ta ut gatuavgifter för fastigheter som ännu inte finns utgör ett otillåtet ingrepp i enskildas egendomsskydd.

4.3.2 Hovrätten för Västra Sverige har som nämnts redan tagit ställning till den frågan och konstaterat att Partille kommuns agerande utgjorde en överträdelse av Bill Perssons egendomsskydd (se hovrättens dom i Bill Persson-målet, bilaga 1). Tingsrätten har i den överklagade domen avvikit från hovrättens dom och i stället hänvisat till den delvis motsatta bedömning som Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt gjort i ett annat mål med delvis andra omständigheter (se rättsfallet MÖD 2021:29).

4.3.3 Makarna Daniels uppfattning är att tingsrätten har gjort fel som avvikit från hovrättens dom i Bill Persson-målet, men anser samtidigt att den potentiella konflikten mellan de två hovrättsavgörandena innebär att det är av vikt för rättstillämpningen att rättsläget klargörs.

5 GRUNDER FÖR TALAN

5.1 Harald och Sabine Daniels åberopar samma grunder till stöd för sin talan i hovrätten som i tingsrätten (se avsnitt 3 i stämningsansökan, tingsrättens aktbilaga 1).

6 BEVISUPPGIFT

6.1 Harald och Sabine Daniels åberopar samma bevisning i hovrätten som i tingsrätten (se tingsrättens aktbilaga 125, avsnitt 2 och tingsrättens aktbilaga 143, avsnitt 1).

6.1.1 Förhören med Harald och Sabine Daniels kan läggas fram genom uppspelning av ljud- och bildupptagningen av förhöret i tingsrätten.

Som ovan,

Erik Scherstén

Måxim del Río Diaz

Astrid Philipson

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1 – Hovrätten för Västra Sveriges dom av den 22 april 2021 i mål nr
T 3552-20